

Ինչ ունիս, ծով, ինչո՞ւ այսօր կառողեր ես,
Ո՞ր գեղունիքն արդեօք զբրկին մէջ սեղմած
կ'ուզես տանիլ Պիսիդոնին գոհելու:
Ո՛հ, կը դողամ այսօր տեսեդ ահաւոր.
Դու դեռ երէկ խաղաղ էիր հանդարտիկ.
Եւ իմ նաւակն ալիքներուդ վերայէն,
Որորունելով, ծեփծեփալով կը սահէր.
Ու քիչ մ'անդին գեղունի մ'ալ նազանքոտ,
Տըւած վարսերն իր ոսկեթել՝ գեփիւտին,
Ու կապոյտին մէջ լուսնակին ցոլցըլուն,
Դէ կը ժպտէր անուշ, անուշ երգելով:
Ո՞ր չարե արդեօք հանդարտ սրտիդ ալքին մէջ
Դետ մը մըխեց, վէրք մը բացաւ կոտտացող.
Ըսէ՛, ո՞վ ծով, քեզ ալ արդեօք այս աշխարհն
Անգուլթ, զբրկանք մ'ըրաւ, զբրկանք մը դածան.
Ու ինձ իրման բախտն այս դըժնէ քեզի ալ
Սէ մըրուրով ճակատագիր մը զըծեց.
Թէ այսպէս է՝ ուրեմն ընկեր կ'ըլլամ քեզ,
Իմ սիրտս ալ մերթ այսպէս կ'ուռի, կը փոքրի,
Ջի ես ալ տի, վըրէժ ունիմ աշխարհէն:
Երկն ունեցաւ ու կառողեցաւ սաստիկօրէն,
Եւ ման ի ման գալարունելով օձանա՝
Ինձ մտնեցաւ, և մտընչեց փրկիմարդէդ.
«Աշխարհը շատ չար է, կ'ուզեմ գայն լափել»:

Արամ Սյուպեան

Վեհեախի

ՄՇԱԿԻՆ ԴԱՐՁԸ

ԱՐՄԵՆ-ԵՐԿԱՅԻՆ

Այլեւս յոգնած դաշտին մէջը հերկելէն
իր հողը սուրբ՝ հօր ժառանգը՝ սիրական.
իր ոտները այլեւս յոգնած մըշակի
Դեպի խըրճիթ ճամբուն վրայ՝ կը հեւան:

Վերջապէս հօն մեղմօրէն կը մարի
երկնից վըրայ անծայրածիր, վարդագոյն,
Մըշակին սիրտը կուրծքին տակ կ'աղօթէ,
Որ ամպերը իրենց ցողերը հեղուն:

Կուրծքը բացած, իր Թեւերը հոլանի՝
Հանդարտ, հանդարտ դէպի խըրճիթ կը
[չառնայ,
Պինդ, պինդ բըռնած գործիքները մըշակի:
Վերջապէս երկնից վըրայ կը հեւայ....

ԼԵՒՈՆ ՀՐԱՏ

Գալստեան վարժարան

Դեկտեմբեր 1910

Կուրծքիդ տակը սէս սիրտ մը կայ մատնիչ,
Դողմ, անարգ, զոռմ, զոռմ զօրք եղէ՛.
Որ հովիւուն առջեւ բերա՛մ կը կըթի.
Պիտ՛ չի ստեղծ օ՛, ես քեզմէ, ո՛չ, երբեք.
Ընկերս էիր, ընկերս էիր, դուն ընկերս...
Կը յիշե՛ս դուն, երբ քեզի հետ միասին
Վառեցիք Պատուաճառ՝ անվաճի
Փըրտաւ ճամբան, ուր էր փառքը մեր կեանքին,
Կը յիշե՛ս դուն, մենք ուխտեցինք միասին
Հայրենիքի սիրոյն համար միշտ կըռուի.
Այն ժամանակ արշալոյսը Թանկարին
Կը շողշողար երկնից վըրայ լուսածիր.
Երկնի առաջ ձեռքնիս զբրկեց զենքերուն
Մենք ուխտեցինք... մեր յուսեր շատ վըսեմ էր.
Սակաւն չիմայ ո՛ր է ուխտըդ, շողշողուն
Սուրբ ո՛ր է... արեւթի հետ ես փոխեմ...
Ախ, այն սուրբը, որ փոխանակ թըշնամոյն
Պիտ՛ արիւնին անյաղ ծըծեց իմ ճեղքին
Սուրբ արիւնը. ախ, այն սուրբը փայլաբուն
Դուն կը ծախե՛ս... ախ, ինչ ունի անունի՛...
Դուն կը տեսնեմ արիւն... սիրտիդ կը խօսի,
Ահ, կը խօսի, ահ, կը խօսի, ո՞վ անգուլթ...
Արեւն ծայն է. այն արիւնը իմ Ազգին,
Արեւն ծայն է... ախ, արիւնը հայրերուդ...
Ձե զընթացի՛ր, երբ վազցուցիր անդադրում
Արեւն, արեւն այն շեմերէն սիրական.
Կաշեւուն մէջ, դաշտերուն մէջ ոսկեղուն...
Տեսարաններ այգին առջեւը կու զան...
Տեսարաններ, տեսարաններ աղիկէզ...
Տեսարաններ, տեսարաններ նոզկալի.
Տեսարաններ, տեսարաններ, վարդի պէս
Բացուած սիրտեր, հեղ սիրտեր իմ ցեղի
Տեսարաններ, արեւակները աւերակ
Բոսքը այնտեղ եղեցիքներ կը հիւսն.
Արեւն արեւն կաթի այնտեղ ճուճ լուսնակ:
Արեւն, արեւն կը կաթի միշտ երկնիցէն...
Տեսարաններ, տեսարաններ առնելի
Մայրքը անբաղ, օ՛ մաղբիւնի կը փտեն,
Կոյսեր, կոյսեր... ահ, ժպտի մը կը փայլի...
Անոնց մէջը շատեր կան որ ալ խենթ են...
Ախ, չե՛ս ստեղծ երբ կը քաշես այն ճամբն
Ուր շատ օրեր ճեղին արիւնն վազցուցիր.
Դու չե՛ս լըսեր... Ուրախակներ կը զոլեն...
Դուն չե՛ս տեսնի այն սիրտերը սիրալիր:
Սիրտեր, սիրտեր խո՛ր վըրքերով լայնբրտց.
Դուն չե՛ս զեմար, երբ կը տեսնես սըրտերներ,
Կուրծքեր յօշ, յօշ, կարմիր գանկեր. ո՞վ Աստուծո՛ւ
Այն աննը Մատնիլ, ախ, դուն ես բերե՛ս...
Տե՛ս, դեմքը եմ անվաճ հեպարտ. ափս մէջ
Դեռ կը բըռնեմ ես այն սուրբ ամրապիտ.
Այս վե՛կ սուրբ... դուն կը ճանչնաս, վըրէժ անշէջ
Դե՛մն կը ճանէ քո՛ւ պըզծըւած, վատ սուրբիք...

ԱՐՄԵՆ ԵՐԿԱՅԻՆ

Դեկտեմբեր 1910

